

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО
2015 Г.**

I. НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕТСКАТА БЕДНОСТ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ДЕЦАТА								
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефект- каква промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущи стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
1.1. Подобряване на политиките в областта на децата и семейството	Актуализиране на Националната стратегия за детето 2008-2018	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Прецизиране на целите и въвеждане на индикатори за изпълнение на НСД с оглед подобряване на благосъстоянието на децата в Република България	0	1	ДАЗД	МТСП, МЗ, МОН, МП, МВР, МК, ММС, ДАБ, АСП, НПО, УНИЦЕФ, общини
1.2. Изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България”	1.2.1. Предприемане и изпълнение на мерки за закрила по реда на ЗЗД спрямо деца, настанени в специализирани институции	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобряване положението на децата, намаляване броя на децата, настанени в специализирани институции. Гарантиране правото на	Към края на 2014 г. общия брой на успешно приключили случаи по превенция на изоставянето е 2 894; Брой успешно приключили случаи по	Брой успешни случаи по превенция на изоставянето; Брой успешни случаи по реинтеграция в биологичното семейство; брой деца, настанени в	АСП	

				детето да живее в семейна или в близка до семейната среда	реинтеграция в биологичното семейство е 1 157; Общ брой деца, настанени в семейството на роднини и близки е 1 208; Общ брой деца, настанени в приемни семейства е 1 279; Общ брой утвърдени приемни семейства е 492; Общ брой осиновени деца е 672	семейството на роднини и близки; брой деца, настанени в приемно семейство; брой утвърдени приемни семейства; брой осиновени деца		
	1.2.2. Оказване на финансова подкрепа на деца и семейства в риск по реда на ЗЗД (помощи за превенция и реинтеграция и помощи при настаняване в семейства на роднини и близки и	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобряване положението на семейството и детето	За 2014 г. 5 615 средно месечен брой случаи, при които е оказана финансова подкрепа	7 400 средно месечен брой случаи, при които е оказана финансова подкрепа	АСП	МТСП

	приемни семейства)							
	1.2.3. Закриване на специализирани институции за деца и разкриване на социални услуги в общността, включително и такива от резидентен тип	В рамките на бюджета на отговорната институция и със средства по ОП РЧР от програмен период 2007 г. – 2013 г. и по ОП РР 2007 – 2013	2015	Подобряване качеството на грижа за децата чрез предоставяне на услуги	През 2014 г. 8 са закритите институции, а новоразкритите услуги са 33, в т.ч. 16 услуги от резидентен тип, с общ капацитет 641 места.	Брой закрити специализирани институции за деца; Брой разкрити социални услуги в общността, включително и такива от резидентен тип	Общини, АСП	ДАЗД, МРРБ
	1.2.4. Закриване на домове за медико-социални грижи за деца и разкриване на иновативни интегрирани здравно-социални услуги за деца	В рамките на бюджета на отговорната институция и със средства по ОП РЧР и ОП РР 2007 – 2013	2015	Подобряване качеството на грижа за деца от 0-3 г. и деца с увреждания	29 ДМСГД Липса на регламентация на интегрирани здравно-социални услуги	Закрити 10 ДМСГД Разкрити центрове, предоставящи здравно-социални услуги за деца и семейства в осем областни центъра	МЗ, МТСП, АСП	Общини, МРРБ
1.3. Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално	1.3.1. Разпространение на Стратегическия план за управление на	В рамките на бюджета на отговорната	2015	Утвърден модел за подкрепа на детето и семейството	0	Н/П	ДАЗД	

равнище	интегрирани услуги	институция						
1.4. Подкрепа за родители, които сами отглеждат децата си и за семействата с деца до 3 год. възраст	1.4.1. Насърчаване на работодателите да наемат на работа безработни лица – самотни родители (осиновители) и/или майки (осиновителки) с деца до 3-годишна възраст (чл. 53 от Закона за насърчаване на заетостта); Периодът на субсидиране е не повече от 6 месеца	През 2015 г. от бюджета на МТСП за активна политика са предвиден и 242 454 лева за реализация на насърчителната мярка	2015	Подкрепа за постигане на по-добър баланс между професионалните, семейните и личните задължения	По данни на Агенцията по заетостта към 31.05.2015 г. постъпилите на работа лица от целевата група са 61, а изразходваните средства са в размер на 2 371 лева	През 2015 г. се предвижда включване в заетост на 100 безработни лица от целевата група	МТСП, АЗ	Работодател и
	1.4.2. Насърчаване на работодателите да наемат на работа безработни майки (осиновителки) с деца от 3 до 5-годишна възраст (чл.53а от Закона за насърчаване на заетостта); Периодът на	През 2015 г. от бюджета на МТСП за активна политика са предвиден и 257 439 лева за реализация на насърчителната мярка	2015	Подкрепа за постигане на по-добър баланс между професионалните, семейните и личните задължения	По данни на Агенцията по заетостта към 31.05.2015 г. постъпилите на работа лица от целевата група са 69, а изразходваните средства са в размер на 3 317 лева	През 2015 г. се предвижда включване в заетост на 100 безработни лица от целевата група и включване в обучение на 50 безработни лица от целевата група	МТСП, АЗ	Работодател и

	субсидиране е не повече от 6 месеца							
--	-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

II. ПОДОБРЯВАНЕ ЗДРАВЕТО НА ДЕЦАТА

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефект-каква промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущи стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
2.1. Подобряване на майчиното и детското здраве	2.1.1.Разработване на нормативни промени за разширяване на обхвата на дейностите по майчино и детско здраве в основния пакет здравни дейности, заплащани от НЗОК в извънболничната и болнична помощ	В рамките на утвърдени я бюджет	2015	Разширен пакет от здравни дейности за деца	Основен пакет здравни дейности, регламентиран с действащата нормативна уредба	Приет пакет нормативни промени	МЗ	НЗОК
	2.1.2.Приемане на нормативен регламент за създаване на иновативен тип лечебно заведение, което да осигурява комплексно медицинско обслужване на деца с увреждания и подкрепа на техните	В рамките на утвърдени я бюджет	2015	Осигуряване комплексно медицинско обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания	Изготвен проект на ЗИД на ЗЛЗ	Приет нормативен регламент	МЗ	МТСП, АСП, БЛС, пациентски организации, НПО-сектор

	семейства, както и да подпомага взаимодействието и координацията между отделните структури осигуряващи грижи за деца							
	2.1.3. Статистическо проучване и анализ на показателите за детско здраве в отделните области на страната, а също така и между селата и градовете	Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020	2015	Подобрени възможности за планиране на здравните дейности по детско здравеопазване по региони	0	Изработена Карта на заболяемостта при децата по групи заболявания и по области	НЦОЗА	МЗ, общини
	2.1.4. Въвеждане на слухов скрининг за новородени с цел ранно откриване и навременна интервенция при увреждане на слуха	Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020	2015	Ранна диагностика и лечение при децата със слухови проблеми, с цел осигуряване на нормално развитите	Налична апаратура за ранна диагностика в 23 лечебни заведения с родилни и неонатологични отделения	Въведен слухов скрининг в ЛЗ с налична апаратура	ЛЗ, МЗ	Научни дружества
	2.1.5. Разработване на алгоритъм за	Национална програма	2015	Подобрена организация	0	Разработен алгоритъм	СБАЛАГ „Майчин	МЗ

	проследяване и рехабилитация при недоносени деца	за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020		и качество на грижите за недоносените деца			дом“ ЕАД, гр. София	
2.2. Разширяване достъпа до услуги за майчино и детско здраве	2.2.1.Разработване на модел и апробиране на здравно-консултативни центрове за подобряване на майчиното и детското здраве в ЛЗБП, включително логистична и психологическа подкрепа и организиране на мобилни посещения от медицински специалисти в домашна среда за деца с увреждания, хронични заболявания, недоносени и др. след оценка на състоянието и установена консултация в дома на детето	Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020	2015	Подобрен достъп до здравни услуги за деца и бременни	Утвърдена Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020	Разработен модел Апробиран модел в поне 2 ЛЗ	МЗ	ЛЗБП
	2.2.2. Изработване и прилагане на методика за	Национална програма за	2015	Подобрен модел на грижи за деца	0	Разработена методика	НЦОЗА	БПА, МЗ

	изготвяне на индивидуален „медико-социален план“ за поведение при деца с тежки хронични заболявания като диабет, вродени сърдечни малформации, вродени лицеви малформации, вродени хематологични заболявания, муковисцидоза, недоносени деца, онкологични заболявания, ДЦП	подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020		с тежки хронични заболявания		Приложена методика в поне 2 ЛЗ		
2.3. Промотиране на здравето сред децата	2.3.1. Провеждане на обучителни семинари за повишаване информираността за превенция на поведенческите рискови фактори за здравето	Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г.	2015	Подобрена информираност на децата за вредата от тютюнопушене, алкохол и нездравословно хранене и за предимствата на здравословния начин на живот	Н/П	Брой проведени обучителни семинари; Брой обхванати деца	МЗ, РЗИ, НЦОЗА	МОН
	2.3.2. Провеждане на Национален ученически конкурс за ограничаване на	В рамките на бюджета на	2015	Повишаване знанията за вредата от активното и	Н/П	Брой представени проекти; Брой	МЗ	МОН, ММС, МК, ПЕКБ

	тютюнопушенето	отговорната институция		пасивното тютюнопушене за човешкото здраве		участници в конкурса		
	2.3.3.Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България 2015-2020 г. Провеждане на здравни беседи в детски заведения и училища за повишаване нивото на информираност за профилактика на оралните заболявания Издаване и разпространение на информационни и обучителни материали	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобрен информираност на децата за поддържане на лична устна хигиена, здравословно хранене и др.	Н/П	Брой проведени здравни беседи; Брой издадени информационни и обучителни материали	МЗ, БЗС	МОН, РЗИ

III. ОСИГУРЯВАНЕ ПРАВОТО НА ДЕТЕТО НА ЖИВОТ И РАЗВИТИЕ В СИГУРНА И БЕЗОПАСНА СРЕДА

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефект-каква промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущи и стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции

3.1. Развитие на различни форми, модели и инструменти за превенция на инцидентите и травматизма при деца	3.1.1. Провеждане на национални ученически състезания и конкурси, турнири и републикански състезания	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Повишена информираност на децата и правилна реакция за безопасно поведение	0	Брой проведени състезания; Брой обхванати деца	ММС, МОН	Общини, спортни организации, спортни клубове
	3.1.2 Изпълнение на програма на ММС „Научи се да плуваш”	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Придобити първоначални знания, умения и навици за практикуване на спорта плуване, първоначални знания и умения за спазване на правилата за безопасност при къпане и плуване, самопомощ и помощ при инциденти във водата	0	Брой обхванати деца, преминали начално обучение по плуване	ММС	Спортни клубове
	3.1.3. Създаване на условия за практикуване на спорт на територията на страната	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Придобити знания и умения за безопасно практикуване на спортни дейности	0	Брой обхванати деца	ММС	общини

	3.1.4. Реализиране на Проект „Пази детето!”	В рамките на бюджета на Столична община	2015	Повишаване информираността на децата за рисковете, които крие градската среда	0	Брой обхванати деца	Столична община	ГДНП, Столичен куклен театър
	3.1.5. Организиране на общински, областни и републикански състезания на младежките противопожарни отряди „Млад огнеборец”	15 000 лв. по Програма „Спорт за всички“ на ММС	2015	Повишаване подготовката на подрастващите за защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации	0	Брой проведени общински, областни и републикански състезания	МВР-СД/РДП БЗН	Общини
	3.1.6. Организиране на национално детско състезание – викторина „Да играем безопасно!” в гр. Варна	В рамките на бюджета на НП “Работа на полицията в училищата“	2015	Повишаване на знанията на децата за безопасни игри през свободното време	0	Брой обхванати деца	ГДНП, община Варна	
	3.1.7. Провеждане на тематични кампании на полицията: „Абитуриенти“, „Ваканция! Да запазим живота на децата на пътя!“, „Децата тръгват на училище! Да ги пазим на пътя!“	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Повишаване сигурността на децата по време на празници, ваканционни дни и в началото на учебната година	0	Брой обхванати деца	МВР - ГДНП	
	3.1.8. Провеждане на	3 000 лв.	2015	Повишаване	0	Брой	МВР -	МОН, общини

	общински, областен и национален етап на конкурс за детска рисунка с международно участие: „С очите си видях бедата”	по Програма ЮРО-ПА на МВнР		подготовката на подрастващите за защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации		проведени конкурси; Брой обхванати деца	СД/РДП БЗН	
	3.1.9. Провеждане на общински, областен и национален етап на ученическо състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации”	5 000 от Бюджета на ГДПБЗН	2015	Повишаване подготовката на подрастващите за защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации	0	Брой проведени състезания; Брой обхванати деца	МВР - СД/РДП БЗН	МОН, общини
3.2. Създаване на по-добри условия за гарантиране правото на детето на живот и развитие в сигурна и безопасна среда	3.2.1. Провеждане на национална кампания за отбелязване на Третата глобална седмица на ООН за пътна безопасност в Република България	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Привличане вниманието на обществото към необходимостта от по-добра защита на децата и набелязване на мерки за опазване живота и здравето на младите хора като участници в пътното движение на национално и	0	Брой проведени инициативи; Публикувани информации за популяризиране на дейностите	МВР, ДАЗД	МОН, областни администрации, общини, НПО

				местно ниво				
	3.2.2. Популяризиране на дейностите чрез младежкия портал на ММС http://youth.mpes.government.bg/	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Повишена информираност	Н/П	Публикувани информации за популяризиране на дейностите	ММС	
3.3. Развитие на различни форми, модели и инструменти за превенция на инцидентите и травматизма при деца	3.3.1. Пилотно обучение за учители на тема: „Основен курс за оказване на първа долекарска помощ на деца и ученици“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Подобряване на междуинституционалното сътрудничество	0	510 учители	МОН	
	3.3.2. Обучение на учители на тема: „Превенция на бедствията и аварията“ във връзка с изпълнение на Дакарската рамка „Образование за всички“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Създаване на условия за мотивиране, насърчаване и подкрепа на професионалното усъвършенстване на педагогическите кадри	0	360 учители	МОН	
	3.3.3. Обучения на учители на тема „Превенция на негативните прояви в българското училище“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Развиване и надграждане на ключови професионални компетентности и осигуряване	0	223 учители	МОН, НИОКС О	

на условия за подкрепа на педагогическите кадри

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНА ПРЕДУЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефект-каква промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущи стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
4.1. Развитие на различни видове и форми на услуги за обхващане на децата в образователната система	4.1.1. Реализиране на Плана за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система за 2016-2017 г.	Национални и програми за развитие на средното образование за 2015 г. и средства по ОП РЧР и ОП НОИР; в рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система	Проведени 4 регионални срещи (през 2014 г.) със заинтересованите страни за изпълнение на мерки и дейности за намаляване дела на преждевремен	Брой проведени срещи със заинтересованите страни; Брой Изготвени и публикувани становища; Подписано Споразумение за изпълнението на Стратегията; Създадена уеб базирана платформа на страницата на МОН за изпълнението на	МОН	Заинтересовани страни

					но напусна лите образов ателнат а система	Стратегията; Изготвена оценка на изпълнениет о на Плана		
	4.1.2. Разработване на проект на План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система за 2016-2017 г.	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система	0	Разработен проект на План за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система за 2016-2017 г.	МОН	Заинтересовани страни
	4.1.3. Реализиране на Плана за изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015-2020 г.	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Пълноценна социализация на деца и ученици от етническите малцинства; Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците от етническите	0	Изграждане на електронна платформа и популяризиране на добри практики по разработване и прилагане на политики и мерки в областта на образователната	МОН	Заинтересовани страни

				малцинства; Утвърждаван е на интеркултурн ото образование като неотменна част от процеса на модернизаци я на българската образователн а система; Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства		интеграция на деца и ученици от етническите малцинства		
	4.1.4. Обучение на детски и начални учители на тема: „Образователно ограмотяване на деца и ученици в прехода от предучилищна към училищна степен“	НП „Развитие на педагогиче ските кадри“	2015	Осигуряване на допълнителн и възможности за продължаващ а квалификаци я и за надграждане на ключови професионал	0	100 учители	МОН, НИОКС О	

				ни компетентности на педагогическите кадри				
	4.1.5. Обучение на директори, помощник-директори и учители на тема: „Взаимодействието: семейство-училище, насочено към оптимизиране на образователно-възпитателния процес“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Укрепване на административния капацитет чрез развиване и надграждане на ключови професионални компетентности на директори, помощник-директори и на специалисти с помощни и консултативни функции, за които не са предвидени други дейности	0	198 педагогически кадри	МОН, НИОКС О	
	4.1.6. Организиране на Национална конференция: „Водим бъдещето за ръка“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики	0	400 експерта	МОН	
4.2 Образование,	4.2.1. Разработване	В рамките	В	Изготвени	Н/П	2 броя	МОН	

достъпно за всички деца. Подобряване качеството на образователната система	на държавни образователни стандарти за общообразователната подготовка и за учебния план	на бюджета на отговорната институция	съответствие със сроковете, определени в проекта на Закона за предучилищното образование	държавни образователни стандарти за общообразователна подготовка и за учебния план		стандарти		
	4.2.2. Обучение на директори, помощник-директори и учители на тема „Организация на педагогическата учебна среда“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Укрепване на административния капацитет чрез развиване и надграждане на ключови професионални компетентности на директори, помощник-директори и на специалисти с помощни и консултативн	0	329 педагогически кадри	МОН, НИОКС О	

				и функции, за които не са предвидени други дейности				
	4.2.3. Обучения на учители на тема: „Работа с деца и ученици в неравностойно положение“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Придобиване на нови знания за работа с деца в неравностойно положение с оглед предотвратяване на ранното им отпадане от училище, както и с цел по-добра координация с дирекциите „Социално подпомагане“ по места.	0	123 учители	МОН, НИОКС О	
4.3. Повишаване на качеството на предучилищното възпитание и подготовка	4.3.1. Разработване на държавен образователен стандарт за предучилищно образование	В рамките на бюджета на отговорната институция	В съответствие със сроковете, определени в проект	Изготвен държавен образователен стандарт за предучилищно образование	Н/П	1 брой стандарт	МОН	

			а на Закон за предучилищното и училищното образование					
	4.3.2. Обучение на учители по гражданско образование на тема „Права на малцинствата, стереотипизация и политики на толерантност“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Подобряване на междуинституционалното сътрудничество	0	60 учители	МОН	
	4.3.3. Обучение на учители от начален етап на тема „Формиране на дигитални умения у учениците в начална училищна възраст“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Повишаване ефективността на образованието и обучението в системата на народната просвета чрез продължаващата квалификация на педагогическите кадри, отговаряща на	0	267 начални учители	МОН, НИОКС О	

				изискванията и очакванията за по-качествено образование на младите хора				
4.4. Подобряване дейностите на образователните заведения за идентифициране и подкрепа на дете в риск	4.4.1. Обучения на екипи от педагогически специалисти от СПИ и ВУИ, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца с агресивно, девиантно и делинквентно поведение и с деца, жертви на емоционално пренебрегване, злоупотреба, насилие и експлоатация	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Осигуряване на условия за подкрепа на обучението и развитието на деца и ученици с обучителни трудности и девиантно поведение	0	24	МОН	НПО
	4.4.2. Обучения на учители на тема „Превенция и мерки срещу отпадането от училище, съвместни дейности с родителите“	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Подобряване на взаимодействието между учителите, родителите и другите специалисти	0	22	МОН, НИОКС О	

				при идентифициране на риск от отпадане на децата от училище				
4.5. Подобряване на условията за достъп и обучението на децата със СОП в общообразователните училища	4.5.1. Изграждане на подкрепяща среда за осъществяване на включващото обучение	1. В рамките на бюджета на проект BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение” по ОП РЧР, съфинансирана от ЕСФ 2. В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Осигурена подкрепяща среда в тези училища и осигурена качествена подкрепа на учениците със специални образователни потребности	84 училища по Дейност 2 от проекта; 15 училища по Дейност 6 от проекта	84 училища по Дейност 2 от проекта; 20 училища по дейност 6 от проекта	МОН	
	4.5.2. Обучения на учители, насочени към формиране на базови терапевтични умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца със специални	НП „Развитие на педагогическите кадри“	2015	Създаване на условия за мотивиране, насърчаване и подкрепа на професионалното усъвършенстване	0	30	МОН	

	образователни потребности – аутизъм, хиперактивност, сензорна дезинтеграция, дислексия и други			ване на педагогическите кадри				
4.6. Повишаване на ролята на общообразователните училища за изграждане на подходяща образователна среда за осъществяване на включващото обучение	4.6.1. Осигуряване на по-голям брой специалисти, подпомагащи процеса на включващото обучение; Обучения на специалисти, които подкрепят процеса на включващото обучение	В рамките на бюджета на проект BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение” по ОП РЧР, съфинансирана от ЕСФ	2015	Повишен капацитет на общообразователните училища за изграждане на подходяща образователна среда	84 училища; 343 специалисти	Увеличен брой специалисти, назначени в общообразователните училища	МОН	Общообразователни училища
4.7. Осигуряване на допълнителна подкрепа за деца, чиито семеен език е различен от български и на ученици от основната образователна степен с обучителни трудности	4.7.1. Изпълнение на модули 2, 3 и 4 от Националната програма „С грижа за всеки ученик“	Национална програма „С грижа за всеки ученик“	2015	Подкрепа за деца, чиито семеен език е различен от български, и на ученици от основната образователна степен с обучителни трудности	Н/П	Брой деца	МОН	РИО
	4.7.2. Обучения на учители, насочени към формиране на базови терапевтични	НП „Развитие на педагогиче	2015	Създаване на по-толерантна и приемаща	0	24	МОН	

	умения и техники и към изграждане на практически умения за работа с деца от различни малцинствени групи и деца, търсещи или получили международна закрила	ските кадри“		среда в образователните институции				
--	---	--------------	--	------------------------------------	--	--	--	--

V. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА СЪДЕБНА СИСТЕМА, ПРИЯТЕЛ НА ДЕТЕТО

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефект-каква промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущи и стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
5.1.Гарантиране на ефективна система за детско правосъдие в условия на междуинституционално сътрудничество	5.1.1. Изработване на Закон за наказателно правосъдие за деца (работно заглавие)	В рамките на проект „Укрепване на правния и институционалния капацитет на съдебната система в сферата на младежкото правосъдие“ по Тематичен	2015	Промяна на законодателната и институционална рамка, която да гарантира съответствие на съвременната наказателна политика на Република България с поети задължения по	0	Подготвен проект на Закон за наказателно правосъдие за деца	МП, МВР, МТСП, МОН, ДАЗД, АСП, ЦКБПП, МН	Висш адвокатски съвет, Висш съдебен съвет, Върховен касационен съд, Върховна касационна прокуратура, НПО, УНИЦЕФ, Омбудсман

		фонд „Сигурност“ на Българо-швейцарската програма за сътрудничество		международни и актове, като се отчитат едновременно правата и интересите на детето в конфликт със закона, правата и интересите на пострадалото лице и обществеността				
5.2. Превенция на рисковото поведение сред децата и подобряване на координацията между правораздавателната, социалната, здравната и образователната система	5.2.1. Провеждане на обучение на органите на разследването /съгласно ЗМВР/ и инспекторите ДПС по разработена и утвърдена програма: „Специализирано изслушване на деца, жертви или в риск от насилие”	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Повишаване на знанията и уменията за работа с деца и семейства, като част от квалификацията на тези служители	0	Брой служители, преминали обучението	МВР, АМВР	
	5.2.2. Изграждане на информационна база –данни за регистрация на случаи на детска престъпност	Бюджет по проект „Подобряване закрилата на детето и превенция на	2015	Оптимизиране на работата на специализираните полицейски служители за работа с деца и по-пълно	0	Създадена база-данни	МВР	ДАЗД, МП, АСП

		детската престъпност”, финансиран по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество		съответствие на информацията и индикаторите с изискванията на Комитета за правата на детето				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

VI. ПОВИШИВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА ОТ НАСИЛИЕ, ЗЛОУПОТРЕБА И ДРУГИ ФОРМИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефективна промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущи и стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
6.1. Подобряване на формите за превенция и подкрепа в случаи на насилие над дете	6.1.1. Разпространение на програма SCREAM* Защита на детските права чрез образование, изкуство и музика	10 000 лева, осигурени по проект	В рамките на учебната 2015/2016 година	Подобряване ефективността за защита на учениците от всички форми на експлоатация	10 училища в България	1 000 ученика	ФПСПС	ДАЗД
	6.1.2. Реализиране и представяне пред учениците на филмовата продукция	Бюджет по проект „Подобряване закрилата	2015	Повишаване информираността на децата за опасностите	0	Брой обхванати деца; Изработена филмова	МВР - ГДНП	

	“Футболни хамелеони“	на детето и превенция на детската престъпност”, финансиран по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество		при футболното хулиганство		продукция		
	6.1.3. Изработване и стартиране на специализиран уеб сайт за борба срещу и предотвратяване на насилието извършено от /над деца и детска престъпност	Проект „Подобряване закрилата на детето и превенция на детската престъпност”, финансиран по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество	2015	Повишаване информираността на децата, специалистите и родителите по отношение на превенцията на детската престъпност	0	Изработен и пуснат в експлоатация специализиран сайт	МВР - ГДНП	
	6.1.4. Реализиране на	Бюджет,	2015	Изграждане у	0	Брой	ГДНП	Столична община

	кампания „Кукли срещу насилието“	осигурен от Сдружени е с нестопанска цел „Театър цвете“ и Столична община		децата на умения и превантивни поведенчески способности за това как да се държат в обществото, как да реагират в определени ситуации, как да решават конфликти на улицата		обхванати училища и деца		
	6.1.5. Реализиране на Кампания ”Спортът е по-добрият начин децата да пораснат”	Бюджет, осигурен от Съюза на пивоварит е в България	2015	Разработване и реализиране на програма за превенция на престъпленията и правонарушенията, извършвани от подрастващите под мотото ”Спортът е по-добрият начин децата да пораснат ” и „Родители, Вие можете да повлияете – научете	0	Брой обхванати деца и родители; Брой проведени събития	ГДНП, СДВР и ОДМВР в страната	

				децата да спортуват”				
6.2. Подобряване на сътрудничеството и взаимодействието при случаи на насилие над дете	6.2.1. Разработване на стратегически документ за подобряване на сигнализирането и сътрудничеството по случаи на насилие над деца	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Постигане на съгласие с институциите и организациите за структурата, целите и времевата рамка на новия стратегически документ	0	Създадена рамка на нов стратегически документ с цел превенция на насилието над деца и подобряване на сигнализирането и действията на институциите и организациите при случаи на насилие над дете	ДАЗД	МВР, МТСП, МОН, АСП, МЗ, НПО
	6.2.2. Организиране и провеждане на проверки в образователните институции за деца	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Спазване на правото на защита на децата от насилие	0	Брой получени сигнали; Брой извършени проверки и дадени предписания	ДАЗД	
6.3. Повишаване на административния капацитет на специалистите, работещи с деца	6.3.1. Провеждане на въвеждащи и надграждащи обучения на служителите от ОЗД	В рамките на бюджета на отговорната	2015	Повишаване квалификацията на служителите при работа по случаи на	0	Брой проведени обучения	АСП	ДАЗД, НПО

		институци я		деца и семејства в риск				
	6.3.2. Обучение за директорите на училища и детски градини на територията на в гр. София с цел подобряване на сигнализирането и сътрудничеството в случаите на насилие над деца и повишаване на уменията за разпознаване на индикациите за наличие на различните видове насилие над деца	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Повишаване на уменията на специалистите, както и на механизма за сигнализиране и подобряване на сътрудничеството между специалистите при случаи на насилие над деца в образователните институции	0	Брой обхванати специалисти	МОН, РИО на МОН, ДАЗД	МВР, АСП
6.4. Подобряване на координацията в случаите, свързани със случаи на деца в риск	6.4.1. Изработване, подписване и въвеждане в практиката на Координационен механизъм за взаимодействие между институциите и организациите за гарантиране правата на непридружените деца чужденци, пребиваващи в Република България, включително,	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Одобрение и въвеждане в практиката на ефективен механизъм за работа с непридружените деца бежанци	0	Създаден и приет механизъм	ДАЗД	ДАБ, МВР, МТСП, НПО, АСП

	търсеци или получили международна закрила							
	6.4.2. Координация, мониторинг и контрол по прилагането на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на непридружени деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобряване на сътрудничеството с българските и чуждите институции и организации в случаите, свързани с български деца в чужбина	0	Брой сигнали; Брой Репатрирани деца от чужбина; Брой наложени мерки по чл. 76 а от ЗБЛД	ДАЗД и МВР	Всички институции и организации, свързани с изпълнението на Координационния механизъм
	6.4.3. Мониторинг на изпълнението на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Анализ и препоръки за подобряване на сътрудничеството между институциите в случаи, свързани с насилие над деца	0	Брой Случаи; Брой срещи на мултидисциплинарните екипи; Изготвен анализ	ДАЗД	МВР, АСП, общини

VII. НАСЪРЧАВАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати /ефект-каква промяна ще	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущ и стойно	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции

				<i>се постигне</i>	сти			
7.1 Включване на децата в обучителни модули, свързани с правото им на изразяване на мнение по различни теми	7.1.1. Кампания „Детско полицейско управление“	Бюджет, осигурен от училищата и общините на местно ниво	2015	Изработване и разпространение на методическо пособие за работа на полицейските служители по Програмата „Детско полицейско управление“ (ДПУ), създаване на ДПУ към РУП на МВР в страната	0	Брой привлечени деца; Брой създадени детски полицейски управления	МВР - ГДНП	Общини училища
7.2 Насърчаване на детското участие в България	7.2.1 Провеждане на заседания на Съвета на децата	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Децата са овластени за участие в живота на общността и държавата	1	2 заседания	ДАЗД	
	7.2.2. Анализ на форми и практики за детско участие	Външно финансиране	2015	Създаване на карта на детското участие	0	Създадена карта	ДАЗД	
	7.2.3 Организиране на среща със заинтересовани лица по темата за детското участие	В рамките на бюджета на отговорната	2015	Изграждане на единно разбиране за понятието „детско участие“	0	1 среща	ДАЗД	

		институци я						
VIII. СПОРТ, КУЛТУРА И ДЕЙНОСТИ ЗА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ								
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпъл нение	Очаквани резултати /ефект- каква промяна ще се постигне	Индикатори		Отговорни институции	
					Текущ и стойно сти	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
8.1.Създаване на условия и възможности за участие в безплатни занимания с физически упражнения и спорт	8.1.1. Реализиране на Програма „Спорт за деца с увреждания и деца в риск”	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобряване на физическата и психическа дееспособност на децата. Утвърждаване самочувствието на децата чрез средствата на спорта	0	Одобрени и финансирани проекти; Брой спортове, по които се обучават децата; Брой обхванати деца с увреждания и деца в риск	ММС, Общини	МОН, МЗ, спортни федерации
	8.1.2. Изпълнение на Програма „Спорт за деца в свободното време”	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобряване на физическата и психическа дееспособност на децата. Утвърждаване самочувствието на децата чрез средствата на спорта	0	Брой одобрени и финансирани проекти; брой населени места в страната; брой спортове, по които се обучават децата	ММС	МОН, общини, спортни организации

8.2. Насърчаване изявата на децата с изявени дарби	8.2.1. Предоставяне на стипендии и еднократно финансово подпомагане на деца с изявени дарби по Програмата на мерките за закрила на децата с изявени дарби от държавните спортни училища, училищата към МК, от държавните общински училища и училищата на МЗХ	1 800 000 по постановление на МС за целево финансиране на отговорните министерства и общини	2015	Повишаване броя на децата, участващи в заниманията по Програмата; Реализиране на децата с изявени дарби	949	1 146 Брой обхванати деца от мерките за закрила на децата с изявени дарби; Брой еднократно финансово подпомогнати и със стипендия; Размер на изразходваните средства	МОН, МК, ММС, МЗХ	Общини
8.3. Осигуряване на достъп на всички деца до културни дейности и дейности за свободното време	8.3.1. Насърчаване участието на децата и учениците в извънкласните и извънучилищните дейности в областта на науката, изкуството и спорта в училищата и обслужващите звена	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Повишаване броя на обхванатите деца и ученици в извънкласните и извънучилищните дейности в училищата и обслужващите звена	0	Брой проведени инициативи; Брой участващи деца и ученици	МОН, МК, ММС, общини	Културни институти, общини
IX. МОНИТОРИНГ И ПОДОБРЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА СИСТЕМАТА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО								
Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за	Очаквани резултати	Индикатори	Отговорни институции		

			изпълнение	/ефект-каква промяна ще се постигне	Текущи стойности	Целеви стойности	Водеща	Партниращи институции
9.1. Мониторинг на системата за закрила на децата	9.1.1. Провеждане на мониторинг на новооткритите услуги за деца	В рамките на бюджета на институциите	2015	Изготвяне на методически указания за подобряване на качеството на грижата за настанените деца, за подкрепа на екипите на новите услуги относно разработване на правила и процедури, съобразно действащата нормативна уредба	0	Изготвено методическо указание	ДАЗД	АСП
	9.1.2. Оказване на методическа подкрепа на ОЗД при възникнали казуси на деца в риск	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Подобряване качеството на работа по случаи на деца в риск	0	Брой методически указания	АСП, ДАЗД	
	9.1.3. Изготвяне на модел на социален доклад, който да се представя в съдебно производство и	В рамките на бюджета на отговорнат	2015	Ограничаване субективизма и за унифициране	0	Изготвен и утвърден модел на социален доклад	ДАЗД, АСП	МТСП

	който включва необходимия минимум от данни, събрани посредством методика от количествени и качествени показатели за изследване на родителския капацитет, конкретните области за проучване, насоки за спазване при социалното изследване на потребностите на детето, оценка на ресурсите на родителите и подкрепящата среда, както и източниците на информация	а институци я		практиката на служителите в отделите „Закрила на детето” в страната по случаи на родителски конфликти и родителско отчуждение				
9.2. Представяне на политиката на България в областта на насърчаването и защитата на правата на детето	Подготовка за предоставяне на допълнителна информация пред Комитета по правата на детето, свързана с процедурата по защита на представения III, IV и V консолидиран национален доклад	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Изработване на актуални данни по изпълнението на доклада	0	Изготвена допълнителна информация	МВнР	ДАЗД
9.3 Спазване правата на децата	9.3.1. Изработване на процедура за	В рамките на	2015	Уеднаквяване на	0	Изработена процедура	ДАЗД	Заинтересовани страни

и стандартите за качество на услугите за деца	достъп на доброволци до специализирани институции и услуги от резидентен тип за деца	бюджета на отговорната институция		изискванията за достъп и гарантиране сигурността на децата				
9.4. Развитие на иновативни услуги за деца	9.4.1. Лицензиране на доставчици за предоставяне на иновативни социални услуги за деца	В рамките на бюджета на отговорната институция	2015	Осигуряване на подкрепяща среда на деца и семейства	0	90 лицензирани доставчици на социални услуги за деца; 110 социални услуги за деца; 10 иновативни социални услуги за деца	ДАЗД	

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АМВР – Академия на министерството на вътрешните работи

АСП – Агенция за социално подпомагане

АЗ – Агенция по заетостта

БЗС – Български зъболекарски съюз

БПА - Българска Психиатрична Асоциация

ГДНП – Главна дирекция „Национална полиция”

ДАБ – Държавна агенция за бежанците

ДАЗД – Държавна агенция за закрила на детето

ДМСГД – Дом за медико-социални грижи за деца

ЕСФ – Европейски социален фонд

ЗЗД – Закон за закрила на детето

ЗБЛД - Закон за българските лични документи

ЛЗ – лечебно заведение
ЛЗБП – лечебно заведение за болнична помощ
МБАЛ – Многопрофилна болница за активно лечение
МВР – Министерство на вътрешните работи
МВнР – Министерство на външните работи
МЗ – Министерство на здравеопазването
МЗХ – Министерство на земеделието и храните
МК – Министерство на културата
ММС – Министерство на младежта и спорта
МОН – Министерство на образованието и науката
МП – Министерство на правосъдието
МТСП – Министерство на труда и социалната политика
НП – Национална програма
НИОКСО - Националният институт за обучение и квалификация в системата на образованието
НЦОЗА – Национален център по обществено здраве и анализи
ОДМВР – Областна дирекция на министерство на вътрешните работи
ОП РЧР – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ОП РР – Оперативна програма „Регионално развитие“
ПЕКБ - Представителството на Европейската комисия в България
РДПБЗН - Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”
РИО – Регионален инспекторат по образованието
РЗИ – Регионална здравна инспекция
РПУ – Райно полицейско управление
СДВР – Столична дирекция на вътрешните работи
СДПБЗН – Столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”**ФПСПС - Фондация „Програма Стъпка по Стъпка“**
ЦКБППМН – Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

* SCREAM – Save Children Rights through Education, Art and Music

Защита на детските права чрез образование, изкуство и музика

Програмата е предоставена от Международната организация на труда, прилагана е пилотно от фондация „Програма Стъпка по Стъпка“ и е имала много добър успех. Това е методическо пособие, което съдържа три основни модула(образование, изкуство и музика), чрез които всеки учител може да провежда дейности, свързани с превенция срещу всички форми на експлоатация